

SÖKANDE

[REDACTED] med firma Seskarö Skärgårds Service

MOTPART

Länsstyrelsen i Norrbottens län
971 86 Luleå

SAKEN

Överprövning av avtals giltighet enligt lagen (2016:1145) om offentlig
upphandling (LOU); fråga om avisande av talan

KONKURRENSVERKET	
2018-08-17	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar [REDACTED] talan.

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING

Länsstyrelsen Norrbotten (länsstyrelsen) tecknade, efter förenklat förfarande enligt LOU, avtal med Bosmina AB (Bosmina) om turbåtstrafik till Sandskär, dnr 512-2780-2017 (avtalet). Avtalet upprättades den 28 mars 2017 och skrevs för Bosmina på av [REDACTED] den 12 maj 2017.

[REDACTED] ansöker om överprövning, yrkar ogiltighet av avtal och framför bl.a. följande. Han är skeppare, underleverantör i Bosminas vinnande anbud och den enda som uppfyller kraven i den ursprungliga upphandlingen där, enligt avtalet, en underleverantör ska uppfylla samma krav som leverantören. Han blev under 2017 osams med familjen [REDACTED] som drivit Bosmina efter [REDACTED] bortgång. När Bosmina i februari 2018 skulle lägga ned meddelade han sitt intresse för att ta över avtalet. Detta överläts istället till [REDACTED] bekante [REDACTED] som nu kör samtliga upphandlande turer till Sandskär för Bosmina under 2018, trots brist på erfarenhet och kompetens. [REDACTED] tog sin behörighetsexamen 2017 och hans enda resa med passagerare 2017 var ett eventuppdrag åt [REDACTED] firma. Att nu istället ha [REDACTED] som underleverantör förefaller vara en nödlösning och efterhandskonstruktion. Detta framgår av protokoll från förvaltningsrådet den 13 juni där Bosmina beskriver att [REDACTED] kommer koncentrera sig på turbåtskörning och skötsel. Genom godkännande av underleverantörer som i leverantörens anmälan specifikt anges som "skeppare", frångår länsstyrelsen totalt sina egna krav av utförandet av liknande tjänst och i liknande omfattning. Om villkoren sett ut så från början hade det öppnat för fler leverantörer att lämna anbud till förmodat lägre pris. Länsstyrelsen har överträtt likabehandlingsprincipen och väsentlig förändring av avtalet har ägt rum. Det är att betrakta som ett nytt avtal som ingåtts genom otillåten direktupphandling. Han har lidit skada som både

underleverantör och eventuell leverantör. Länsstyrelsen har, genom att inte upphandla på nytt, förhindrat honom att lämna anbud.

Länsstyrelsen anser att ansökan ska avslås och framför bl.a. följande. Haparanda skärgård är länets nyaste nationalpark. För att få ut fler besökare görs satsningar på bl.a. båttrafik till ön. Det är med Bosmina som länsstyrelsen har ett avtal. Där regleras inte vilka uppdrag underleverantören ska utföra eller i vilken omfattning. Det är i första hand Bosmina med personal som ska utföra uppdraget. Till hjälp har man även haft [REDACTED] och [REDACTED]. Den 25 maj inkom Bosmina med förfrågan att använda underleverantörer, som länsstyrelsen kontrollerade via Skatteverket och godkände. [REDACTED] har meddelat att han inte finns till förfogande för Bosmina.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 20 kap. 17 § första stycket LOU ska en ansökan om överprövning av ett avtals giltighet ha kommit in till förvaltningsrätten inom sex månader från det att avtalet slöts. För att förvaltningsrätten ska kunna pröva [REDACTED] ogiltighetstalan krävs således att det finns ett nytt avtal som inte får vara äldre än den 25 december 2017, eftersom [REDACTED] ansökan kom in till förvaltningsrätten sex månader därefter.

I 11 § i aktuellt avtal anges att leverantören får anlita underleverantörer under avtalstiden efter skriftligt godkännande av länsstyrelsen. Vidare anges att dessa företag i så fall ska uppfylla samma krav som ställs på leverantören *enligt förfrågningsunderlaget*.

Domstolen har därför gått vidare för att se vad länsstyrelsen angett i förfrågningsunderlaget i dessa delar.

I förfrågningsunderlaget 3.7 "Krav enligt LOU" räknas uteslutande-grunderna enligt LOU upp, dvs. att den upphandlande myndigheten i vissa

fall ska och i andra fall kan utesluta en anbudsgivare från deltagande i upphandlingen om denna deltar i kriminell organisation, är i konkurs, gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen osv. Det anges vidare i 3.7 ”I det fall anbudsgivaren avser att använda underleverantör för att utföra uppgifter som ingår i uppdraget ska även dessa företag uppfylla ovanstående krav”. Med ”ovanstående krav” avses, som domstolen tolkar det, kraven i punkt 3.7. Att underleverantörerna ska uppfylla några andra krav nämns inte i dokumentet.

Under sådana förutsättningar anser domstolen att med ”samma krav” i 11 § avtalet avses kraven i 3.7 i förfrågningsunderlaget.

I målet har inte framkommit att länsstyrelsen skulle ha brutit i sina kontroller utifrån kraven i 3.7.

Förvaltningsrätten anser inte att [REDACTED] har visat att sådana förändringar skett utifrån vad som ursprungligen upphandlats att ett nytt avtal ingåtts. Eftersom det inte finns något avtal som [REDACTED] angripit i rätt tid ska hans talan avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C LOU (se bilaga 1).

Eva Beselin
rådman

David Munck har varit föredragande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.